

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Fővárosi Ítélőtábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2010. november 5. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A folytatólagosan elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt **a vádlott** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa 2010. május 20. napján kihirdetett Kb.II.167/2009/6. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést megrovás intézkedésre **enyhíti**.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a 2010. május 20. napján kihirdetett Kb.II.167/2009/6. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétségében, ezért 180 napi tétel, napi tételenként 700.-Ft, összesen 126.000.-Ft pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására, továbbá kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott irányának megjelölése nélkül, míg védője elsősorban felmentésért, másodsorban enyhítésért fellebbezett.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.II.92/2010. számú átiratában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a tényállást egészítse ki azzal, hogy a vádlott cselekményével megszegte a részére kiadott 157-101/2/2001. ált. számú munkaköri leírás 2. oldal 6. bekezdésében írt kötelezettségét, majd az első fokú ítéletet hagyja helyben. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során megszegte a Be. 301.§ (1) és (3) bekezdésében írt rendelkezéseket, amikor az iratok felolvasása helyett csupán azok ismertetését tartotta meg az érdekeltek erre irányuló

egybehangzó indítványa hiányában. Hozzátette azonban, hogy ez a szabályszegés az eljárás résztvevőinek eljárási jogait lényeges nem korlátozta.

A védő a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál előterjesztette fellebbezésének írásbeli indokolását. Ezen beadványában a felmentés érdekében bejelentett fellebbezését indokolta meg. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 351.§ (2) bekezdés a./ és d./ pontjai alapján megalapozatlan, mert a tényállás nincs felderítve, illetve az helytelen ténybeli következtetést tartalmaz. Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének sem tett eleget. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság elmulasztotta a tényállásban megállapítani, hogy mely szabályt szeget meg a vádlott. A vádirati tényállásban rögzített, a rendőrségi törvényre, a rendőrségi szolgálati szabályzatra, valamint az ott írt ORFK utasításra való hivatkozást álláspontja szerint nem lehet elfogadni, mert ezek csupán keretszabályok. A vádlott cselekménye tekintetében, annak törvényességét a 23/2003. számú BM-IM közös rendelet 102.§ (1), (2), (3), valamint 106.§-a alapján lehet megítélni. A védő a bizonyítási eljárás hiányosságaként hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság egyáltalán nem tisztázta, hogy milyen körülmények között maradt el a feljelentés felvétele. Ténylegesen sor került-e a hamis vád és a hatóság félrevezetésének büntetőjogi következményeire történt kioktatásra. Ugyanis csak ezt követően kerülhet sor a feljelentő nyilatkozatától függően a feljelentés jegyzőkönyvbe foglalására. A védői álláspont szerint az elsőfokú bírósági eljárás során lefolytatott bizonyítási eljárásában nem került bizonyításra, hogy a vádlott az ügyeleti szolgálat ellátására vonatkozó előírásokat megszegte. Ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az első fokú ítélet megalapozatlanságának kiküszöbölése érdekében állapítson meg eltérő tényállást és a vádlottat mentse fel az ellene emelt vád alól.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az első fokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését az előbb részletezett indokolásban írtakkal egyezően tartotta fenn. Álláspontját még kiegészítette azzal, hogy a főügyeletes nem kötelezhető arra, hogy automatikusan leírja a panaszokat. Véleménye szerint elképzelhető, hogy a vádlottnak hosszabb időn át kellett volna foglalkoznia a bejelentővel, részletesebben el kellett volna magyaráznia a számára adódó lehetőségeket, azonban ennek a gondosságnak a hiánya semmiképpen sem azonos súlyú a Btk.348.§ (1) bekezdésében írt szolgálatban kötelességszegés vétségének első három elkövetési magatartásával.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészségnek a nyilvános ülésen eljáró képviselője perbeszédében a másodfokú ügyészi átiratba foglaltakat tartotta fenn. A védői perbeszédre reagálva kifejtette, hogy az adott ügyben eltérő tényállás megállapítására nincs törvényes lehetőség, az csupán a bizonyítékok újraértékelésével, a tényállás átmérlegelésével valósulhatna meg. Indítványozta az első fokú ítélet helybenhagyását.

A vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy jogszabályt nem szegett meg, törvényesen járt el az adott ügyben.

A bejelentett vádlotti és védői fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírálta.

A vádlottnak és védőjének a felmentésre irányuló fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során megsértette a Be. 301.§ (1) és (3) bekezdésében írt rendelkezéseket, amikor a jelenlévő vádlott, védő, illetve a katonai ügyész egybehangzó indítványának hiányában csupán ismertette, és nem pedig felolvasta a rendelkezésre álló iratokat. Megállapítható azonban az is, hogy ezzel csupán olyan un. relatív eljárási szabálysértést valósított meg, amely nem volt lényeges hatással az eljárás lefolytatására, illetve a bűnösség megállapítására.

A katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Megállapítható, hogy a vádlott tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tényállást a vádlott védekezésével szemben, a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomása és a rendelkezésre álló okiratok tartalma alapján állapította meg. Logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlotti védekezést fogadta el a tényállás alapjául. Az elsőfokú katonai tanács által megállapított tényállás a Be. 351.§ (2) bekezdés b./ pontja alapján részben megalapozatlan, mert a tényállás hiányosan került megállapításra. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ugyanis a vádlott a Btk.348.§ (1) bekezdés 4. fordulata szerinti bűncselekményt követte el, azonban maga a tényállás nem tartalmazza, hogy a vádlott magatartásával mely szabályokat szegte meg. Az ítélet indokolásában a katonai tanács hivatkozott a vádlott munkaköri leírására, azonban annak rendelkezését nem tette a tényállás részévé. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Be. 352.§ (1) bekezdés a./ pontja alapján a tényállást azzal egészíti ki, hogy; „A vádlott magatartásával megszegte a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. 11.§ (1) bekezdésében, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról kiadott 62/2007. IRM rendelet 2.§ (1) bekezdésében, a vádlott munkaköri leírásáról szóló 157-101/2/2001. ált. számú irat 2. oldal 6. bekezdésében, továbbá a 23/2003. számú BM-IM. együttes rendelet 102.§-ában írt rendelkezéseket.”

A Be. 351.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A vádlott és védője fellebbezésükben új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak. Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által kiegészített, illetve helyesbített tényállás már mindenben mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi

Ítéltőtanács Katonai Tanácsa felülbírálatára alapjául elfogadta, így a felmentésre irányuló vádlotti és védői fellebbezés eredményre nem vezethetett.

Az irányadó tényállás alapján okszerűen vont lekövetkeztetést az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségére és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Nem tévedett, amikor a vádlott bűnösségét a szolgálatban kötelességszegés vétségében állapította meg. A Btk.348.§ (1) bekezdésében írt katonai bűncselekményt az követi el, aki ő- ügyeleti vagy egyéb készenléti szolgálatban elalszik, szeszesezt, fogyaszt, rendeltetési helyét elhagyja, vagy a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon, súlyosan megszegi. Helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott magatartásával az adott bűncselekmény 4. fordulója szerinti elkövetési magatartást fejtette ki. A Rendőrségi Törvény 11.§ (1) bekezdésében, valamint a szolgálati szabályzat 2.§ (1) bekezdésében írt rendelkezések a rendőrök által követendő, inkább általános hatályú rendelkezések. A vádlott munkaköri leírása 2. oldal 6. pontjában írt rendelkezés azonban kifejezetten a főügyeleti szolgálat, illetve az ilyen szolgálatot ellátó rendőrök feladatait rögzíti. Tartalmazza azt, hogy a főügyeletes felveszi az állampolgárok panaszait. A 23/2003. számú BM-IM együttes rendelet 102. §-a tartalmazza azt, hogy a feljelentőt, a feljelentés megtételekor figyelmeztetni kell a hamis vád és a hatóság félrevezetése büntetőjogi következményeire, a figyelmeztetést és az erre tett nyilatkozatot a feljelentésről felvett jegyzőkönyvbe kell foglalni. Vagyis a munkaköri leírás, és az együttes rendelet alapján egyértelmű, hogy sem a panaszbejelentés, sem a feljelentés tekintetében azok felvétele írásban való rögzítése nem mellőzhető. A jogszabályhely szövegéből következik, hogy a panasz, feljelentés írásbeli rögzítése független attól, hogy a bejelentés, illetve a feljelentés, később ténylegesen milyen eredményre vezet. Amennyiben a feljelentő ragaszkodik hozzá, úgy a feljelentését jegyzőkönyvezni kell. A vádlott ezen rendelkezéseket megszegte. Megállapítható, hogy ezen rendelkezések megszegése a fő-ügyeleti szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezés súlyos megszegését jelenti, amely a másik három elkövetési magatartással azonos súlyúnak tekintendő, figyelemmel arra, hogy a vádlott magatartása az adott szolgálat alaprendeltetése szerinti céljának megghiúsítását eredményezte. Az adott szolgálat felállításának egyik célja éppen az, hogy a szolgálatot ellátó személy, különösen munkaidőn túl az állampolgárok panaszait, bejelentéseit, feljelentéseit felvegye, rögzítse, esetleg annak alapján a szükséges intézkedéseket megtegye.

Az enyhítésre irányuló fellebbezés viszont alapos.

Az elsőfokú katonai tanács ítéletében helytállóan sorolta fel a joghátrány meghatározása során figyelembe vehető körülményeket, azonban a cselekmény súlyának megítélésénél nem hagyható figyelmen kívül az a körülmény, hogy a vádlott végül is fogadta a feljelentőt, és szóban egyfajta felvilágosítást adott a számára. A vádlott korábban szolgálati feladatait megfelelően teljesítette, ezért az időmúlásra és az enyhítő körülmények túlsúlya miatt a cselekménye az elbíráláskor már oly csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy vele szemben a törvény szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása, vagy más intézkedés

alkalmazása is szükségtelen. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést, a Btk.71.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján megrovás intézkedésre enyhítette.

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372.§ (1) és (2) bekezdésein alapszik.

Budapest, 2010. november 5.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Török Zsolt hb. ezredes szavazó bíró

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2010. november 5.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Tóth Mihályné
tisztviselő